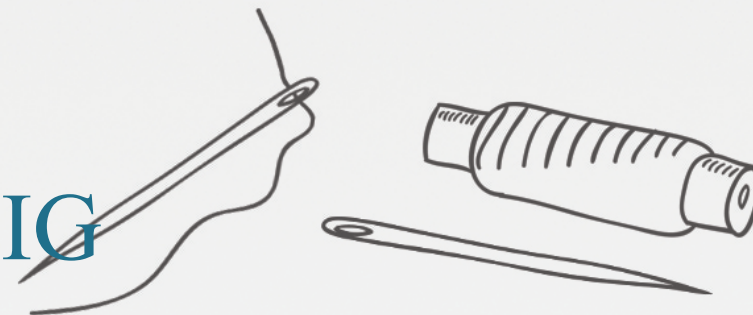
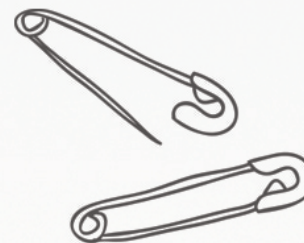

KURSUSDEL 2: SYMØNSTRE OG DIG

LÆR AT SY DIT EGET TØJ – sykursus for begyndere!

*Lær de gode teknikker, tips og tricks fra starten
Lær når DU har tid – hjemme hos dig selv*

KURSUSDEL 2: SYMØNSTRE OG DIG

1: Symønstre og dig. Introduktion.

Velkommen til kursusdel 2: Symønstre og dig.

I denne kursusdel skal vi i gang med at arbejde med symønstre. Og mere specifikt med pdf-symønstre.

Du lærer at læse de forskellige tegn på symønstre og at tillægge nøjagtige sømrum. Og så lærer du at overføre markeringer til stoffet på en enkel og præcis måde.

Vi skal sammen sy et par fleece-sokker (som du kan bruge som indesko eller i gummistøvlerne) og et par babybukser der er perfekte til barsels gave.

Du kan læse om hvad du skal bruge af materialer, på siderne med de forskellige projekter.

Rigtig god fornøjelse med videoerne - og **husk!** Hvis du har spørgsmål undervejs, så skriv dem ned og spørg i forummet eller til online-mødet.

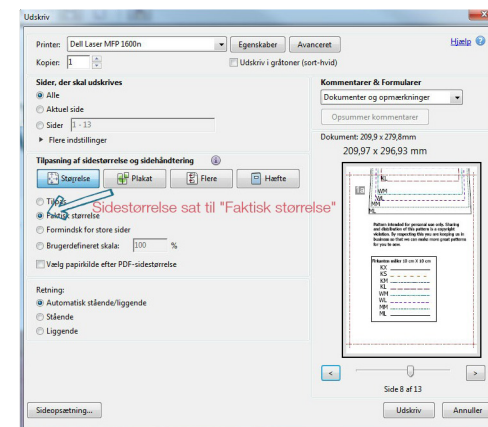
SÅDAN PRINTER OG SAMLER DU DINE MØNSTRE

I Kursusrummet for Kursusdel 2, finder du også de to symønstre du skal arbejde med i denne kursusdel. Det er fleecesokker (filen, du skal downloade hedder MariaDenmark801DKSuperSokker.pdf) og babybukser (filen hedder MariaDenmarkBabyBukser.pdf).

For at kunne læse og printe de to mønstre korrekt, skal du bruge (gratis) programmet [Adobe Acrobat Reader](#). Sørg for at du har en ny version installeret på din computer (Klik [HER](#) for at komme til en download-side og tryk derefter på ”Installer nu”)

Når du skal printe dit mønster på din almindelige hjemmeprinter, skal du være opmærksom på at du skal printe med ”ingen skalering” (”No Scaling”, hvis det er en engelsk version). Det kaldes også indimellem for ”Print til faktisk størrelse” (Print To Actual Size).

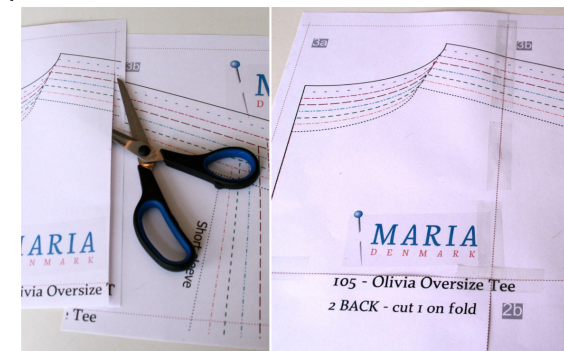
Så kommer mønstret ud i den rigtige størrelse.

På den første side af mønsterarket, er der en firkant, der er 10 cm x 10 cm stor. Du kan evt. starte med at printe den side ud, og så lige kontrolmåle for at være sikker på at alt er som det skal være.

Når du skal samle mønstret, klipper du højre kant og bunden af hvert ark af ved at følge de stiplede linjer. Så samler du mønstret ved at følge mønsterlayout-sketchen på mønstret.

Det er nemt fordi du bare skal have placeret de stiplede linjer over hinanden, som jeg viser på videoen.

KURSUSDEL 2: SYMØNSTRE OG DIG

2: Kvinde - kend dit mønster: Tegn rigtigt af og tillæg sømrum

På det færdige symønster-ark er der en del tegn der går igen hos de fleste mærker:

Du kan se navnet på mønstret, hvad de enkelte mønsterdele er til, og så er der også ofte et størrelsesskema og en legende.

På størrelsesskemaet er der nogle mål, så du se hvilken størrelse du skal bruge. I størrelses-skemaet her - fra fleece sokkerne - kan jeg sammenligne min fodlængde med mønstrets og så vælge den rette størrelse. Min fod er 26,5 cm lang, så jeg vælger størrelsen, der hedder WL.

Størrelse	KX	KS	KM	KL	WM	WL	MM	ML
Fodlængde i cm	16	18	20	22	24	26	28	30
Skostørrelse	26	29	32	35	37	40	43	46

Legenden viser hvilken størrelse, der er tegnet med hvilken slags linjer.

Jeg kan finde min størrelse (WL) og se at den er tegnet op med stiplede lilla linjer.

Det gør det nemmere for mig at finde den rigtige størrelse på arket.

Firkanten måler 10 cm X 10 cm

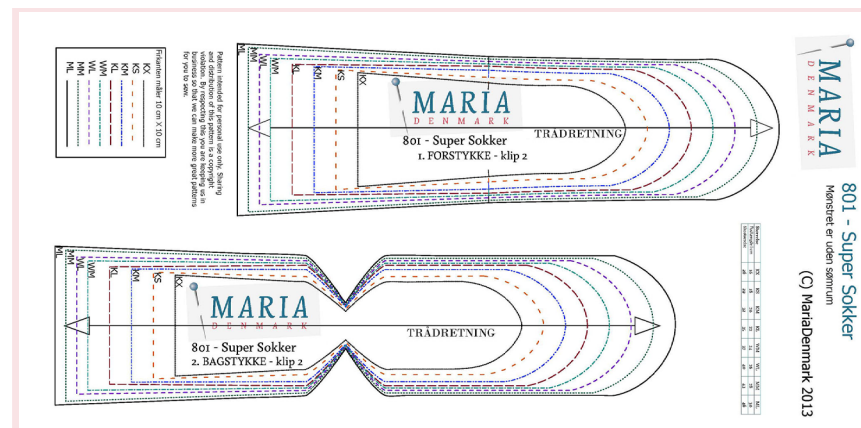
KX	—
KS	- - -
KM	· · ·
KL	—
WM	- - -
WL	- - -
MM	· · ·
ML	—

På hver enkel mønsterdel, kan du ofte se navnet på mønstret, hvilken mønsterdel du har fat i og hvor mange af den du skal klippe i stof.

Der skal også gerne være en pil, der markerer trådretningen på hver mønsterdel og så er der nogle gange nogle små mærker, som hjælper dig senere, når du skal sy.

Her på sokkerne er der mærker på forstykket, der viser hvor forstykket skal passe til hælssømmen på bagstykket.

På babybukserne er der ingen markeringer.

KURSUSDEL 2: SYMØNSTRE OG DIG

2: Kvinde - kend dit mønster: Tegn rigtigt af og tillæg sømrum

SÅDAN TEGNER DU MØNSTERET AF

Når du bruger mønstre, du selv har printet ud, kan du selvfølgelig bare vælge at klippe delene ud i den størrelse du vil sy. Men jeg kan nu stadig godt lide at tegne af, når det er noget jeg ved, jeg vil lave i forskellige størrelser.

Når du skal tegne mønstre af, skal du bruge:

Mønsterarket

Tyndt mønsterpapir

En stiftblyant eller tynd tus (0,5 mm spids)

Papirsaks

evt. lineal og kurvelineal (hvis du ikke er så sikker i frihåndstegning)

Sådan gør du:

Læg mønsterpapiret oven på mønsterarket. Sæt evt. noget tungt ovenpå, så papiret ikke rykker sig undervejs.

Tegn en mønsterdel af ad gangen. Start med at tegne trådretningspilen på mønsterpapiret (brug lineal) og tegn herefter hele mønsterdelen af i den størrelse du har valgt. Hvis du ikke er så god til at trække jævne streger, kan det måske være en fordel at bruge en kurvelineal.

Tegn herefter alle markeringer over på mønsterpapiret. Det kan f.eks. være markeringer for hælen (som i sokke-mønstret) men det kan også være i ærmegabet på en bluse, eller ved talje og hofter i en kjole. Sørg for at du får det hele med. Dobbelt-tjek.

Slut af med at skrive mønsternavnet og mønsterdelens navn og størrelse på mønsterpapiret.

Gentag indtil du har tegnet alle mønsterdele af, og læg så evt. sømrum til på mønsterdelene før du klipper mønsteret ud.

KURSUSDEL 2: SYMØNSTRE OG DIG

2: Kvinde - kend dit mønster: Tegn rigtigt af og tillæg sømrum

SÅDAN LÆGGER DU SØMRUM TIL PÅ MØNSTRET

Jeg kan bedst lide at tillægge sømrum på mønsterpapiret frem for at lægge det til på stoffet. Jeg synes at det ofte bliver mere præcist.

Jeg hører indimellem fra kursister at de aldrig måler sømrum op, men i stedet bare lægger til på øjemål.

Det er ikke en metode jeg vil anbefale, når du skal sy tøj. For når du syr tøj, bruger du ofte en del tid og energi på at få mønstret til at passe dig. Og så er det da fjollet at smide det væk ved at sjuske ved tillæggelsen af sømrum eller ved at sy nøjagtigt (du kan se mere om at sy med nøjagtigt sømrum i kursusdel 1).

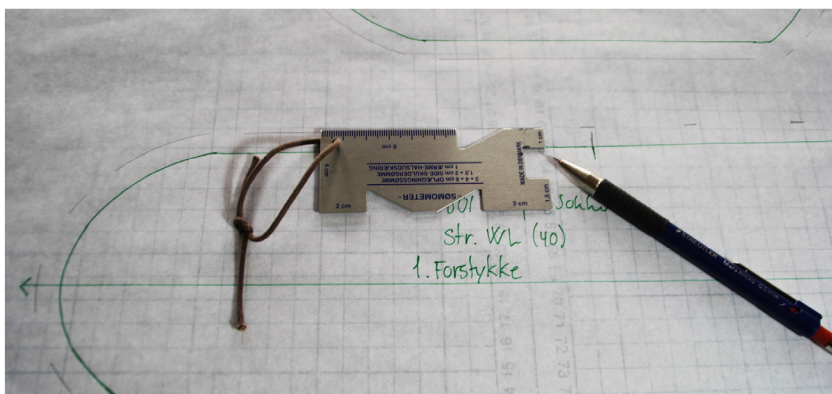
Når du skal tillægge sømrum, skal du bruge:

Dit mønster

En stiftblyant eller tynd tus (0,5 mm spids)

sømometer

evt. quiltelineal.

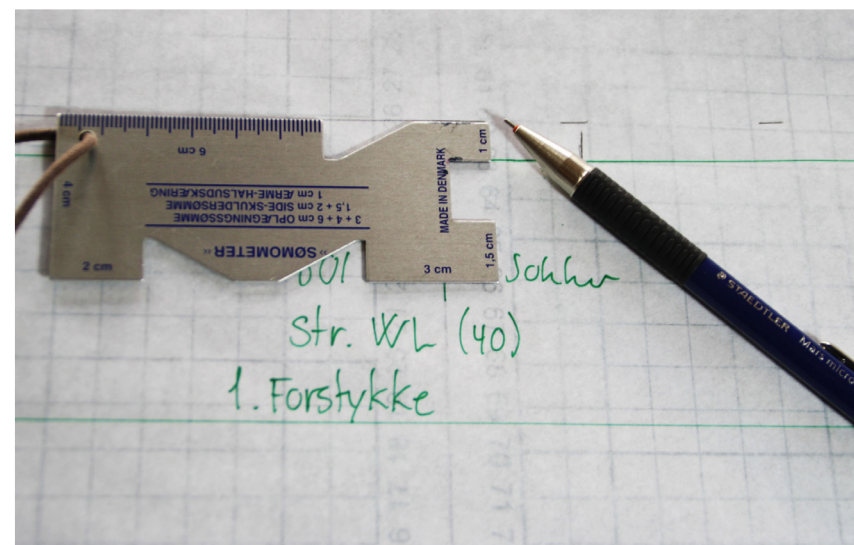

Sådan gør du:

Brug sømometret eller linealen til at tegne nøjagtigt 1 cm (eller hvor meget sømrum du vil lægge til) fra mønsterdelens linjer og kurver.

Jeg lægger som regel 1 cm til almindelige sømme til børnetøj og til ting i jersey og som regel 1,5 cm til almindelige sømme i tøj i vævet stof.

Oplægningssømme skal være større - afhængig af tøjtype mellem 2,5 cm og 5 cm. Som regel er 2,5 cm fint, med mindre du er usikker på den færdige længde - så kan det være godt at lægge lidt ekstra til, så du har noget at lege med.

KURSUSDEL 2: SYMØNSTRE OG DIG

3: Klip ud og overfør markeringer. Præcist.

Før du skal klippe dit mønster ud af stoffet, skal du gøre stoffet klart. Hvis det er stof, der kryber (og det gør næsten alt stof), er det en god idé at vaske det først. Det kan nemlig sagtens krybe mellem 5 og 10 cm per meter. Og hvis du først har syet af stoffet og så vasker det, vil tøjet blive for småt og/eller trække skævt i sømmene. Og det er da ærgerligt efter alt det arbejde.

Og så skal du også stryge stoffet, så det er glat og klart til at klippe.

Oftest vil du vælge at klippe stoffet i dobbelt lag. Og det er også tit det, der bliver anbefalet i mønstrenes klipvejledning.

Fold stoffet og vær omhyggelig med at det er lige. Og læg så mønsterdelene på stoffet så trådretningen er parallel med ægkanten. Vær også opmærksom på om nogle af mønsterdelene skal lægges til fold.

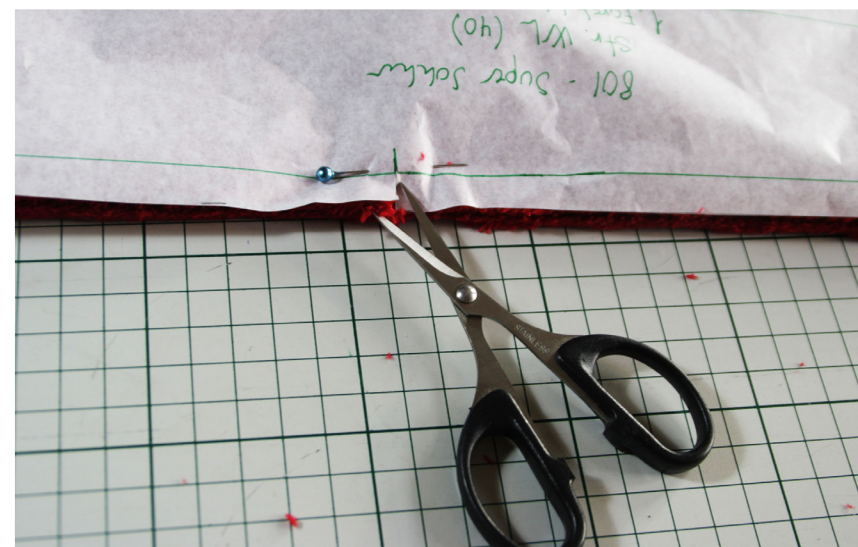
Når mønsterdelene ligger som de skal, skal de holdes fast med vægte, nåle eller en kombination, mens du klipper.

Klip nøjagtigt.

Nu skal du overføre markeringerne, der er på mønstret, til stofdelene.

Hvis markeringen er i yderkanten af mønsterdelen, som f.eks. på sokkemønstret, er det nemmest og mest præcist at markere stedet ved at lave et lille snip i sømrummet.

Hvis markeringen er inde midt på mønsterdelen, som f.eks. ved lommeplacering eller indsnit, kan du overføre markeringen ved hjælp af knappenåle - eller ved at tegne med kridt eller mærke-ri. Det viser jeg i detaljer når vi skal sy nederdelen.

KURSUSDEL 2: SYMØNSTRE OG DIG

4: Sy fleece-sokkerne

I video 4 viser jeg - trin for trin - hvordan du syr fleece-sokkerne.

Du skal bruge:

Dit **mønster**, klippet ud og med sømrum.

Der skal være lagt 1 cm sømrum til ved hæl og sidesømme og 2 cm til toppen af sokkerne.

Ca. 50 cm **fleecestof** (140 cm bredt)

Tråd, der passer til dit stof

Symaskinenål ballpoint/stretch

Knappenåle og nålepude

Sådan gør du:

1. Fold stoffet, og læg det på et bord foldet, så ægkanterne ligger over hinanden og de klippede kanter ligger øverst og nederst.
2. Læg mønsterdelene på stoffet, så at trådretningen på mønsterdelene er parallel med ægkanterne.
3. Klip delene ud, markér hælplaceringen med et lille snip i sømrummet og sæt evt. et stykke tape på vrangsiderne som jeg viser i videoen, så det er nemt at se hvad der er ret og hvad der er vrang.

4. Sy med en stræksøm, som f.eks. en smal og lang zig-zag søm på din symaskine eller brug din overlocker, hvis du har en. Hvis du syr i fleece kan du også bruge en lidt lang ligeudssøm

til hæl og sidesømme, men oplægningen skal være med zigzag.

5. **Hæl:** Nål hæl-sømmene på bagstykket sammen, ret mod ret, og sy dem. Hvis du syr på en symaskine, kan du evt. trimme sømrummet til 5mm og klippe et hak i sømmenes hjørne.

6. **Sidensømmen:** Læg for- og bagstykker ret mod ret og nål sidesømmene. Sy rundt fra toppen i den ene side til toppen i den anden side.

7. **Oplægning:** Fold 2 cm af toppen ned på vrangsiden og sy fra retsiden med en zigzag- søm.

KURSUSDEL 2: SYMØNSTRE OG DIG

4: Sy baby-bukserne

I video 5 viser jeg - trin for trin - hvordan du syr babybukserne.

Du skal bruge:

Dit **mønster**, klippet ud og med sømrum. Der skal være 1 cm sømrum ved sidesømmene, indersømmene og skridtsømmen, og 2,5 cm sømrum ved taljesømmen og 2 cm sømrum ved oplægningskanten af buksebenene.

Ca. 50 cm **bomuldsstof** (140 cm bredt)

Bukseelastik 1,5 cm bredt. Du skal bruge ca. 45 cm

Bukseelastik 1 cm bredt. Du skal bruge ca. 45 cm

Tråd, der passer til dit stof

Symaskinenål universal

Knappenåle og nålepude

Sådan gør du:

1. Fold stoffet, og læg det på et bord foldet dobbelt, så ægkanterne ligger over hinanden og de klippede kanter ligger øverst og nederst.
2. Læg mønsterdelene på stoffet, så at trådretningen på mønsterdelene er

parallel med ægkanterne.

3. Klip delene ud og sæt evt. et stykke tape på vrangsiderne som jeg viser i videoen, så det er nemt at se hvad der er ret og hvad der er vrang.
4. Ordne kanterne på sømrummene ved enten at zigzagge over dem eller overlocke dem (hvis du har en overlocker) før du syr. Eller beslut dig for om du vil ordne kanterne efterhånden som du syr. I så fald kan du også bruge en takkesaks.
5. Læg et forstykke og et bagstykke sammen ved sidesømmene, ret mod ret, og sæt nåle. Sy med ligeudsting 1 cm fra kanten. Gentag med det andet sæt.
6. Hvis du ikke har ordnet kanterne før du gik i gang med at sy, skal du gøre det nu, før du presser sømmene.
7. Pres sidesømmene. Først fra hver side og bagefter åbne, fra hver side. Brug evt. et paprør som underlag, som jeg viser i videoen.

KURSUSDEL 2: SYMØNSTRE OG DIG

4: Sy baby-bukserne

8. Læg for- og bagstykker sammen i indersømmene, ret mod ret. Sæt nåle og sy. Pres indersømmene.
9. Vend retten udad på den ene halvdel af bukserne. Læg denne halvdel inden i den anden halvdel, så de ligger ret mod ret langs skridtsømmen. Vær opmærksom på at indersømmen skal mødes nøjagtigt. Sæt nåle.

10. Sy skridtsømmen fra taljen ved midt bag til taljen ved midt for.

Pres sømmen - brug evt. et presseføl eller et sammenrullet håndklæde som underlag, så du arbejder med kurven - som jeg viser i videoen.

11. Fold og pres sømrummet 2,5 cm ved taljen ned mod vrang for at lave en løbegang i taljen. Sæt

nåle.

12. Sy langs taljen, 2 cm fra kanten. Lad en åbning på ca 8 cm være usyet ved midt bag. Pres stikningen.

13. Klip elastikken til taljen (den, der er 1,5 cm bred). Hvis du har barnet i nærheden, kan du prøve hvor lang elastikken skal være. Hvis ikke, kan du bruge disse mål: Til str 60 skal taljeelastikken være 38 cm lang. Til str 70 skal den være 42 cm.

14. Sæt en sikkerhedsnål i den ene ende af

KURSUSDEL 2: SYMØNSTRE OG DIG

4: Sy baby-bukserne

elastikken og før nu, ved hjælp af sikkerhedsnålen, elastikken igennem løbegangen. Pas på ikke at trække elastikken hele vejen igennem.

15. Overlap enderne af elastikken og sæt en nål. Zigzag hen over overlappet, fem og tilbage et par gange. Skub elastikken ind på plads i løbegangen.

16. Sæt nåle ved det usyede stykke i løbegangen. Sy en stikning, der overlapper stikningen fra før med et par sting i hver ende. Pres stikningen.
17. Fold og pres oplægningssømmen på buksebenene 2 cm mod vrangen. Sæt nåle.
18. Sy oplægningssømmene 1,5 cm fra kanten. Lad en åbning på ca 6 cm være usyet ved indersømmene. Pres sømmene.

19. Klip 2 stykker elastik til buksebenene (brug elastik, der er 1 cm bred). Til str 60 skal hvert stykke være 20 cm langt, til str 70, skal hvert stykke være 22 cm langt.
20. Sæt elastikkerne i løbegangene forned på buksebenene, på samme måde som med løbegangen i taljen.
21. Sy oplægningen færdig, så løbegangene bliver lukket og pres.
22. Tillykke - du har nu et par færdige babybukser!

KURSUSDEL 2: SYMØNSTRE OG DIG

I næste kursusdel...

I kursusdel 3, "Lynlåse bider ikke" skal du, som navnet antyder, i gang med lynlåsene. Og jeg viser dig hvordan du lykkes med forskellige lynlåslukninger (både med og uden foer) og jeg lover dig – du kommer til at have et helt nonchalant forhold til lynlåsene – de er nemlig slet ikke farlige, selv om de har tænder.

I kursusdel 3 af Lær at sy dit eget tøj går vi lidt væk fra tøjet igen, og laver i stedet for forskellige typer lynlåspunge (f.eks. kosmetikpunge) og clutches. Både med og uden foer. Og så lærer du at lave en pæn – og næsten usynlig - lynlåslukning i en pude.

Du skal bruge:

25 cm voksdug

2 x 50 cm bomuldsstof i stof, der passer sammen. (det er nok til flere punge)

Evt. kunstig læder til clutch. Eller vævet stof i en stil og farve du kan lide. Ca 50 cm

Stof til et pudebetræk - se mål under kursusdel 1

Minimum 5 almindelige lynlåse 20 - 25 cm lange. Gerne i farver der passer til stoffet. Almindelig tynd vlieseline

Vi ses til kursusdel 3!

